

MIDAS press

A kisebbségi és regionális nyelvű napilapok és a többnyelvűség az Európai Unióban
 Conferință despre Multilingvism și Cotidienele în Limbile Minoritare și Regionale din Uniunea Europeană

Conference on Multilingualism and Minority Language Newspapers in the European Union

Cluj/Kolozsvár/Klausenburg, 3-6 May, 2007

Szabadság

II. Még mindig kísért a kommunizmus öröksége

Nagy Mihály Zoltán történészt kérdeztük arról, mit is jelentett Romániában a kommunizmus.

III. The Ghost of Communism Is Still Around

Even if the fall of communism occurred 18 years ago, the collective memories of the past regime are still vivid. Interview with historian Mihály Zoltán Nagy.

V. The Hungarian Opera

There are three Hungarian art institutions in Kolozsvár. We present you the Hungarian Opera, the Hungarian State Theatre and the Puck Puppet Theatre.

VI. Torockó - Rimetea

Torockó rövid története, sok pillanatképpel. Rimetea in imagini. Torockó/Rimetea, one of the most beautiful Hungarian settlements in Transylvania in pictures.

IX. Hungarian Minority Press in Romania

In the history of the Hungarian press in Romania the period following the First World War has three major phases. Read about the role of this press and the role of the Hungarian journalist.

X. Ekobzott javak sorsa Romániában 1989 után

Szakértők szerint a visszaszolgáltatások végleges rendezésére legalább további 15-20 évet kell várni.

XI. The Fate of Confiscated Property in Romania after 1989

One of the most important, still unsettled issues of the period following the 1989 change is the restitution of the property that had been confiscated or seized through dubious methods by the communist regime.

**XII. Vendégeink - a MIDAS tagjai
 Our guests - members of MIDAS
 Oaspeții noștri - membrii MIDAS**

Megjelent a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY

Alapította az RMDSZ

támogatásával

Európai kisebbségi újságírók Kolozsváron European Minority Journalists in Kolozsvár Ziari^oti minoritari din Europa la Cluj

■ Kolozsvár alpolgármestere, Adrian Popa (balra) üdvözli az európai kisebbségi napilapok képviselőit. Mellette Kiss Olivér főszerkesztő és Toni Ebner a MIDAS elnöke.
 ■ The Deputy Mayor of Kolozsvár/Cluj, Adrian Popa (left) welcomes the representatives of the minority language newspapers from Europe. In the picture together with Olivér Kiss, the Editor in Chief of Szabadság, and Toni Ebner, the President of MIDAS.
 ■ Viceprimarul Clujului, Adrian Popa (stânga) salută reprezentanții cotidieneilor în limbile minoritare din Europa. Împreună cu Olivér Kiss, redactorul șef al cotidianului Szabadság și Toni Ebner, președintele MIDAS.

■ Négynapos rendezvény házigazdája a Szabadság napilap, amely a MIDAS-szal, az Európai Kisebbségi és Regionális Nyelvű Napilapok Egyesületével közösen a kisebbségi és regionális napilapok helyzetéről és az európai uniós többnyelvűségről szervez konferenciát május 3-6. között, a Kolozsvári Polgármesteri Hivatal és Városi Tanács, valamint a Communitas Alapítvány támogatásával.

Az eseményen neves külföldi és hazai meghívottak, politikusok tartanak előadásokat. Először Toni Ebner MIDAS-elnök az EU-ban megjelenő kisebbségi lapokról értekezik, majd plenáris ülések következnek. Többek között Markó Béla miniszterelnök-helyettes, az RMDSZ szövetségi elnöke, Zeno Pinter, államtitkár-helyettes, az Etnikumok Közötti Kapcsolatok Hivatalának munkatársa, Eckstein-Kovács Péter, RMDSZ-szenátor, volt kisebbségügyi miniszter, Markó Attila, államtitkár, az Etnikumok Közötti Kapcsolatok Hivatalának vezetője tart előadást, majd a Magyar Újságírók Romániai Egyesülete és a Romániai Magyar Nyelvű Helyi és Regionális Lapkiadók Egyesülete vázolja a vendégeknek a kisebbségek nyelvén írt hazai sajtó helyzetét.

A rendezvény fénypontját a Habsburg Ottó- és a MIDAS újságíró-díj ünnepélyes kiosztása jelenti.

■ The daily Szabadság is host of a four days' event. This is a series of conferences on the situation of minority and regional newspapers and on multilingualism in the European Union, organized in cooperation with MIDAS, The Association of European Minority and Regional Daily Papers and with assistance from the Cluj Town Hall, City Council and the Communitas Foundation.

Renowned invited guests and politicians from Romania and abroad will lecture at the event. Toni Ebner, President of MIDAS comments on the issues of minority newspapers in the European Union. A few lecturers: Béla Markó, Deputy Prime Minister, President of the Democratic Alliance of Hungarians in Romania (DAHR), Zeno Pinter, Deputy Secretary of State at the Office for Interethnic Relations, Péter Eckstein-Kovács, DAHR Senator, former Minister for Minority Issues, Attila Markó, Secretary of State, head of the Office for Interethnic Relations. After these lectures, the Romanian Union of Hungarian Journalists and the Romanian Union of Hungarian Local and Regional Publishers will summarize the situation of printed media written in minority languages in Romania.

The top event of the conference is the ceremony of the Otto Habsburg and MIDAS awards in journalism.

■ Cotidianul de limba maghiară Szabadság este gazda unui eveniment de patru zile. Între 3-6 mai, împreună cu MIDAS - Asociația Cotidieneilor Regionale ale Minorităților din Europa - Szabadság va organiza o conferință cu tematica: situația cotidieneilor tipărite în limba minorităților și regionale, precum și multilingvismul în Uniunea Europeană. Conferința se va realiza cu sprijinul Primăriei Cluj-Napoca, Consiliului Local și Fundației Communitas.

Cu această ocazie vor fi prezentați reprezentanți din țară și din străinătate. Toni Ebner, președintele MIDAS va dezbate problematica presei minoritare în UE, după care vor urma ședințele plenare. Va fi prezent vice-premierul Bela Marko, președintele UDMR-ului, Zeno Pinter, secretar de stat adjunct reprezentând Oficiul Relațiilor Interetnice, senatorul UDMR Peter Eckstein-Kovacs, fost ministru al minorităților, secretarul de stat Attila Korodi, șeful actual al Oficiului Relațiilor Interetnice, după care Asociația Ziariștilor Maghiari din România și Asociația Editorilor de Ziare Locale și Regionale Maghiare din România va prezenta situația publicărilor din România editate în limbile minorităților.

Punctul culminant va fi decernarea premiului care poartă numele lui Otto Habsburg și premiului MIDAS.

A romániai magyar kisebbség sajtója

PAPP ANNAMÁRIA

A romániai magyar sajtótörténet 1918 utáni időszaka három nagy korszakra osztható. Az első szakasz az Észak-Erdélyt ismét Magyarországnak ítélő, 1940. augusztus 30-i második bécsi döntéssel zárult, a második korszak ettől az időponttól kezdődően a kommunista rendszer 1989. december 22-i bukásáig számítható, míg a harmadik szakasz az utóbbi határköttől napjainkig öleli fel a romániai magyar sajtó történetét. Ha az 1918 óta eltelt közel kilencven év történéseit elemezzük, megállapítható, hogy a sajtó tükrözte az első világháború után kisebbségbe került magyarság politikai elképzeléseit, sajtó köznevelődési és gazdasági intézményrendszere fejlesztésére irányuló törekvéseit, továbbá kulturális és olvasási igényét.

Többségből kisebbségbe

Magyarország az Osztrák-Magyar Monarchia társállamként vesztet félként került ki az első világháborúból. Erdély, a Bánság és a Partium (Bihar és Szatmár vidéke) az 1920. június 4-én Magyarországgal aláírt trianoni békeszerződés értelmében Románia részévé vált. Ezt megelőzően az itt élő románság az 1918. december 1-én Gyulafehérváron tartott nemzetgyűlésen határozatot fogadott el, amelyben kimondta Magyarország románok lakta területeinek feltétel nélküli egyesítését Romániával, teljes nemzeti szabadságot ígérve „az összes együtt élő népeknek”. A trianoni döntés nyomán a történelmi Magyarország területének kétharmada, népességének pedig egyharmada az utódállamok (Románia, Csehszlovákia, Jugoszlávia) fennhatósága alá került. Következésképpen a Magyarország új határain túlról szakadt erdélyi, felvidéki, délvidéki és kárpátaljai magyarság váratlanul többségi státusból kisebbségbe került, és akarva-akaratlanul szembe kellett néznie az új helyzettel járó következményekkel.

A gyulafehérvári nemzetgyűlés után az első dilemma, amellyel az erdélyi magyarság szembesült, a román államhatalomhoz való viszonyulás kérdése volt. A trianoni békeszerződés aláírása után a szülőföldjén maradt közösség tagjaiban tudatosodott, hogy kénytelen felhagyni a kezdeti időszakot jellemző politikai passzivitással, és meg kell keresnie az új, román államkeretbe való betagozódás módjait. A huszoneg éves román fennhatóság alatt a Romániához csatolt területeken élő magyarság